

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана ФСП

_____ Яна ЦИМБАЛЕНКО
 (підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 2020 р.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського) рівня**

спеціальністю _____ **054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування**
(шифр і назва)

Освітня програма _____ **для всіх ОПП спеціальностей**
(назва)

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології і права
(назва факультету, інституту)

Протокол № ___ від _____ 2020
 р.

Голова методичної комісії
 _____ **Костянтин Попов**
 (підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 2020 р.

Київ - 2020

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Проф. каф. історії, к.і.н., проф. КОВАЛЬСЬКИЙ Борис
Павлович

(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

ст.викл каф. історії, к.і.н. ПЕРГА Юрій Миколайович

(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри Історії
(повна назва кафедри)

Протокол від “_____” _____ 2020 року № _____

Завідувач кафедри Історії

_____ (Світлана КОСТИЛЄВА)
(підпис) (ініціали, прізвище)

“_____” _____ 2020 року

©_КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2020 рік
©_КПІ ім. Ігоря Сікорського», 20__ рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Історія державного управління в Україні»

складена відповідно до освітніх програм (ОПП) «Соціологія», «Соціальна робота», «Публічне управління та адміністрування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(рівень вищої освіти)

спеціальності 054 Соціологія, 231 Соціальна робота,
281 Публічне управління та адміністрування

(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна належить до нормативних освітніх компонентів циклу загальної підготовки

Статус навчальної дисципліни нормативна

Обсяг навчальної дисципліни 2 (60год) кредитів ЄКТС.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей та виступає фундаментом для вивчення наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», «Правові засади адміністративної діяльності», «Державна служба».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни є:

А) формування у студентів компетентності, розуміння історичної ретроспективи, засвоєнню знань про основні етапи, процеси і події в історії державного управління в Україні з часів створення національної держави до сьогодення в контексті основних тенденцій державного розвитку цивілізації.

Б) формування у студентів здатностей:

- здатність аналізувати державотворчі процеси минувшини;
- володіти культурою виступів на суспільно-політичні, адміністративно-управлінські теми та компетентно проводити наукові диспути і дискусії, аргументовано відстоювати власну позицію;
- робити наукові висновки і узагальнення, застосовувати історичний досвід для розуміння і розв'язання сучасних проблем державотворення

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основні суб'єктивні і об'єктивні умови утворення державності в Україні;

- наукові підходи, особливості періодизації історії державного управління;
- сучасні методологічні варіанти до вивчення історії державного управління в Україні;
- основні історіографічні концепції дисципліни;
- основні етапи міжнародної значимості, впливу історичного поступу української державності;
- роль і місце соціальних структур і соціальних відносин в українському державному і управлінському будівництві;
- історичні аспекти участі українського народу в загальнодержавному, регіональному, місцевому управлінні.

уміння:

- розглядати явища історії державного управління в Україні розвитку і в зв'язку з міжнародними історичними умовами конкретного періоду;
- орієнтуватися в історико-етнографічних особливостях державного будівництва і управління в регіонах України, співвідносити історичні процеси в них з природними умовами та зовнішньо-політичними зв'язками.
- удосконалити досвід роботи з різними типами й видами джерел інформації;
- застосовувати набуті знання з історії державного управління в Україні для вирішення конкретних інформаційно-пошукових завдань.
- самостійно узагальнювати й аналізувати знання, здобуті в ході засвоєння дисципліни, пов'язувати їх з знаннями з інших навчальних дисциплін.

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст..

Тема 1.1. Вступ. Предмет та завдання курсу. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, структур і механізмів управління

Геополітичне положення України та його вплив на формування української державності, структуру та механізми управління. Перші держави на території України.

Особливості геополітичного положення України як території, що знаходиться на перехресті шляхів, які пролягають зі Сходу на Захід та з Півночі на Південь. Позитивні та негативні моменти з геополітичного положення. Вплив на формування державності в Україні деспотичних держав.

Перші держави на території України: Кіммерія, Скіфія та Сарматія, особливості державного устрою та механізмів державного управління.

Грецькі міста-держави Північного Причорномор'я (Ольвія, Херсонес, Пантікапей та ін.) та їх вплив на формування державних утворень місцевих народів.

Антське царство – проукраїнське держане об'єднання, його державний устрій. Механізми управління.

Тема 1.2. Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства

Київська Русь - спадкоємниця соціокультурних та державотворчих традицій перших держав на українському територіальному масиві.

Вплив Сходу і Заходу на Київсько-Руську державу. Східна орієнтація (русько-хозарські відносини). Південна (Візантійська) орієнтація. Західна орієнтація (русько-польські відносини). Посилення західної орієнтації при Ярославі Мудрому.

Суспільно-політична і економічна система Київської Русі, її державна Ідеологія.

Політична влада на Русі. Доктрина колективної влади Рюриковичів. Реформаторська діяльність княгині Ольги, князів Володимира та Ярослава Мудрого. Еволюція князівського статусу, з політичного устрою. Епоха "родового сюзеренітету".

Любецький з'їзд князів та його рішення щодо питань влади. "Колективний сюзеренітет" руських князів у XII-XIII століттях. Роль в системі політичної влади князівської дружини, боярської ради та віче.

Горизонтальні зв'язки ніж центром та периферією. Звичаєве право та запровадження норм писемного права ("Руська правда"), їх співвідношення.

Галицько-Волинське князівство - спадкоємець державницьких і соціокультурних традицій Київської Русі. Галицько-Волинська держава в умовах азійської експансії і передренесансу в Європі. Політика Галицько-Волинського князівства в колі середньоевропейських держав (Польща, Угорщина, Чехія, Австрія, Литва, Тевтонський орден). Відносини з Ватиканом. Посилення західної орієнтації.

Державний устрій Галицько-Волинського князівства, механізми управління

Тема 1.3. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.).

Запорозька Січ - центр консолідації українських національних сил і ядро формування власної державності. Реєстрове козацтво та його місце в державотворчих процесах України. Козацька рада.

Становлення української держави в ході визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького в 1648 - 1654 рр. Територія. Формування центральних органів влади і управління: гетьман, старшинська та козацька ради.

Місцеві органи управління. Адміністративно-територіальні одиниці - полки та сотні. Міське управління. Судова системи: гетьманський та полкові, міські та церковні суди

Державницька політика гетьмана Івана Виговського. Галицький трактат, його суть та значення.

Політика російського царизму - обмеження автономії України в період "Руїни". Утворення Малоросійського приказу його скасування Петром I та утворення Малоросійської колегії. Перше скасування гетьманського правління на Україні.

Конституція Пилипа Орлика: її зміст і значення для розвитку державницької думки в Україні.

Тема 1.4 Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.

Становлення української національної ідеї, роль у цьому процесі В.Капніста, І.Котляревського, Я.Маркевича, В.Лукашевича. "Історія Русів" та її роль у піднесенні національної свідомості українців.

Основні напрямки державницької думки в програмних документах "Кирило-Мефодіївського товариства". Микола Костомаров та його "Книга буття українського народу". Т.Г.Шевченко як феномен українства.

Утворення українських громад. Національна свідомість та державницькі погляди молодого покоління українських діячів 60-х - 70-х років XIX ст. (Павло Чубинський, Олександр Кониський, Володимир Антонович, Тадей Рильський. Іван Нечуй-Левицький).

Розповсюдження ліберальних ідей в Україні в кінці XIX - на початку XX ст. (М. Драгоманов, Б. Кістяківський, М. Туган-Барановський). Суть ліберальної держави: пріоритет прав особистості та загальнолюдських цінностей в суспільстві, правова держава, самоврядування.

Сучасні "ліберали" в Україні

Модель української держави Михайла Драгоманова. Громади та їх роль у житті суспільства. Створення федерації вільних громад. Розвиток ідеї федералізму Михайлом Грушевським, спроба реалізації її в період Центральної Ради.

Розробка національно-демократичної концепції побудови Української держави в працях Івана Франка та Станіслава Дністрянського.

Тема 1.5 Відродження Української національної держави (1917-1919 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади.

Універсали Української Центральної Ради як перші кроки на шляху утворення української автономної держави.

Формування українських органів державної влади - Генерального Секретаріату, місцевих структур. Прийняття "Статуту вищого правління в Україні".

Проголошення Української Народної Республіки та незалежної Української держави III та IV Універсалами Центральної Ради. Реорганізація вищих органів державного управління. Прийняття Конституції УНР.

Падіння Центральної Ради та встановлення гетьманського правління Павла Скоропадського. Опублікування гетьманом "Грамоти до всього українського народу" та "Законів про тимчасове державне управління в Україні". Утворення Ради Міністрів та місцевих органів влади. Судова система. Зовнішньоекономічні зв'язки. Формування опозиції гетьманській владі її криза та падіння.

Прихід до влади Директорії УНР та утворення нового уряду. Основні напрямки та труднощі формування органів державної влади. Урядові кризи. Падіння Директорії, його причини.

Утворення Західно-Української Народної Республіки, формування органів державного управління - Української Національної Ради та Тимчасового Державного Секретаріату. Вибрання Президента та органів місцевого самоврядування. Утворення Української Галицької Армії.

Міжнародна ізоляція ЗУНР та її падіння.

Класократично-монархічна модель Української держави та органів державного управління В'ячеслава Липинського і спроба її втілення в життя в період гетьмана Павла Скоропадського.

Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр.

Тема 2.1. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр...

I Всеукраїнський з'їзд Рад та проголошення в Україні радянської влади. Створення радянського державного апарату. Конституція УСРР 1919 р. про державні органи влади в центрі та на місцях. Механізм дії радянських органів в умовах політики "воєнного комунізму".

Перебудова державного апарату управління в зв'язку з введенням непу та утворенням СРСР. VIII з'їзд рад УСРР. Структура, компетенція ВУЦВК, його Президії та РНК УСРР. Українська економічна Рада. Постійне представництво УСРР при урядові СРСР.

Місцеві органи влади та управління. Адміністративно-територіальна реформа. Ліквідація губерній та перехід на трьохступеневу систему управління.

Реформа судової системи. Організація державної прокуратури.

Перебудова апарату державного управління УРСР у відповідності до Конституції 1929 та 1937 рр. Дальше зростання централізації управління в СРСР. Зрошення партійного та адміністративного апарату. Розширення сфер впливу репресивних органів.

Перебудова центрального державного апарату УРСР на воєнні рейки в умовах II світової війни. Діяльність місцевих органів влади та управління в період ВОВ. Реорганізація органів суду та прокуратури, введення воєнного стану.

Перебудова державною апарату в перші повоєнні роки. Вибори у Верховну раду УРСР та місцеві Ради. Перетворення РНК УРСР у Раду Міністрів УРСР, наркоматів у міністерства. Прийняття та введення Державного гімну УРСР. прапора та державного герба.

Продовження реорганізації системи влади у Західній Україні

Тема 2.2. Республіканські структури УРСР в повоєнний період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).

Адміністративно – територіальний устрій та система органів державного управління в Україні СРСР в 50-та – 80-ті роки ХХ століття.

Лібералізація суспільно-політичного життя після смерті Сталіна.

Принципові зміни здійснені М.С. Хрущовим у системі управління країною. Розширення прав союзних республік. Спроба удосконалення державного апарату УРСР. Децентралізація управління народним господарством. Перебудова судової системи та посилення прокурорського нагляду. Зміни в системі органів державної безпеки та внутрішніх справ.

Реформи системи управління економікою СРСР у 1965 р. та поступове їх згортання. Нові зміни в політико-управлінській сфері та системі управління. Перетворення республіканських міністерств у союзно-республіканські. Прийняття Конституції УРСР 1978 р.

Перебудова та її роль у дискредитації та розвалі радянської системи. Посилення суспільно-політичної активності населення України. Розмежування політичних сил та утворення нових політичних партій. Вибори до Рад народних депутатів. Діяльність Верховної Ради УРСР нового скликання за парламентським режимом. Прийняття 16 липня 1990 року "Декларації про державний суверенітет України". Внесення змін і доповнень до Конституції 1978 р. Відродження української національної символіки, відміна назви республіки "УРСР".

Поворот народного господарства України до ринкової економіки. Прийняття Верховною Радою 3 серпня 1990 р. Закону " Про економічну самостійність України".

Тема 2.3. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою

Прийняття Верховною Радою України 24 серпня 1991 року "Акта проголошення незалежності України". Всеукраїнський референдум та вибори

Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Укладення Угоди про утворення СНД. Принципи участі України в міжнародних організаціях.

Конституційність та легітимність встановлення на Україні нового політичного режиму та державного ладу. Адміністративно-територіальний устрій. Декларація прав національностей в Україні. Закон "Про національні меншини в Україні". Основи нової виборчої системи. Правовий статус депутатів.

Нова система державного управління: Президент України, Верховна Рада та Кабінет Міністрів. Судова система. Місцеві органи влади. Силіві структури влади. Правозахисні органи. Прийняття в 1996 році Конституції незалежної України.

Тема 2.4 Реформування органів державної влади та управління.

Подальше реформування всієї системи влади, прийняття нових законів ВРУ, продовження розвитку конституційних засад республіки, зміни і особливості діяльності державних (центральных, регіональних, місцевих) управлінських структур.

Політичні кризи в Україні 2004, 2014, років та намагання здійснення суттєвих реформ по підвищенню рівня державного управління.

3. Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

З навчальної дисципліни в навчальному плані набору студентів поточного року та додатку до нього заплановано наступні види:

- навчальних занять: лекції, семінарські заняття
- види індивідуального завдання *не заплановано*

Основні методи навчання¹

Під час проведення семінарських та лекційних занять планується застосування стратегій активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія і ін.);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять, Розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення

¹ Активні методи навчання у вищому навчальному закладі / М. Дяченко-Богун // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. - 2014. - Вип. 14. - С. 74-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2014_14_14

традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережових комунікаційних можливостей (інтернет-форум, інтернет-семінар і ін.).

Структурування лекційного матеріалу повинно бути спрямовано на формування такої системи подачі лекції, що передбачає визначення причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів, основних закономірностей, суті і наслідків їх окремих етапів. Також рекомендується при відтворенні закономірностей історичного життя українського народу визначати особливості та тенденції сучасного суспільно-політичного розвитку України, його перспективи.

Бажаним є також застосування нових навчальних технологій, що передбачає використання методів соціальних досліджень, математичної статистики й інших міждисциплінарних методик з метою визначення студентом своєї належності до певної соціальної групи та учасників спільної дії. Врахування цих рекомендацій дає можливість підтримувати сприятливий психологічний клімат при здійсненні виробничої або соціальної діяльності.

Під час проведення семінарських занять рекомендується організація дискусії між студентами з проблемних питань дисципліни, спрямовування цих дискусій у діалектико-матеріалістичний дискурс, акцентування уваги на узагальненнях, аналізі та синтезі наукової інформації історичного, політичного, гуманітарного характеру, формулювання власної позиції та оцінки студентом викладеного матеріалу з метою усвідомлення історичних особливостей пошуку оптимальної моделі державного управління в Україні.

Стимулюванням творчої активності студентів може бути робота по підготовці та виголошенню на семінарі фіксованих реферативних виступів, цей вид роботи бажано доручати найкращим студентам.

Оптимальною формою науково-дослідної роботи студентів може бути також участь у науково-практичних конференціях - насамперед тієї, що її щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»).

Самостійне опрацювання матеріалу орієнтоване на творче опрацювання лекцій. Метою цієї роботи є формування у студентів досвіду науково-дослідної праці, яка передбачає набуття вміння самостійно працювати з історичною літературою, використовувати методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та систематизації, доповнювати монографічні видання джерельною базою (документами і матеріалами, періодикою).

3.1. Лекціні заняття

З дисципліни рекомендується проведення __9__ лекційних занять на яких в робочій навчальній програмі кредитного модуля планувати проведення експрес контролів.

Студенти об'єднуються у лекційні потоки.

На лекціях розглядаються ключові теоретичні питання дисципліни, закладається підґрунтя для підготовки до семінарських занять, виконання самостійної роботи

Приблизна тематика лекційних занять

№ п/п	Назва теми лекційного заняття
1	Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період Київської Русі та Галицько – Волинського князівства
2	Статус України та органи її державної влади і управління в литовсько – польський період та Гетьманщини
3	Адміністративно – територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації Гетьманщини
4	Державницька думка в Україні в ХІХ - на початку ХХ ст
5	Теорія і практична організації державного управління в УНР, УД і на території ЗУНР (1917-1920)
6	Радянська модель побудови держави та її органів центрального, регіонального і місцевого рівнів управління (1917-1945 рр.)
7	Республіканські структури УРСР в повоєнний період та в умовах поглиблення кризи радянської системи часів «перебудови» (1945-1991 рр.)
8	Формування і діяльність органів державної влади та управління в умовах суверенної України
9	Пошук оптимальної моделі побудови демократичної України (1991-2017 рр.).

3.2. Семінарські заняття

З дисципліни рекомендується проведення 9 семінарських занять на яких в робочій навчальній програмі планувати проведення заліку та аналітичних оглядів із застосуванням дискусійної форм зі студентами..

Практичні практичні (семінарські) заняття проводяться у навчальних групах чисельністю 20-30 студентів.

Семінарські заняття мають за мету розвиток у студентів уміння працювати з історичними джерелами, навчально-методичною, історичною та суспільно – політичною літературою, готувати виступи, формулювати і відстоювати власну позицію, приймати активну участь у дискусії в тому числі підготовка тез (під керівництвом викладача) до виступу на відповідних секціях під час проведення студентських науково-практичних конференцій

Приблизна тематика семінарських занять

№ п/п	Назва теми семінарських занять
1	Державне управління в у період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
2	Козацьке самоврядування в Запорозькій Січі. Державне управління в Українській гетьманській державі Б. Хмельницького, періоду «Руїни» та правління І. Мазепи
3	Державне управління в Україні в період перебування її в складі Речі Посполитої. Адміністративно-територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації гетьманського правління російськими імператорами (початок ХVІІІ- початок ХХ ст.)
4	Державне управління в Україні в період Центральної Ради, період Гетьманату та Директорії (1917-1920 рр.)
5	Державне управління в період встановлення та зміцнення радянської

№ п/п	Назва теми семінарських занять
	влади в Україні 1917-1945 рр
6	Республіканські структури УРСР в період 1945-1991 рр
7	Державне управління в незалежній Українській державі 1991-2000 рр
8	Державне управління в Україні в ХХІ ст.

3.3. Індивідуальне завдання

За денною формою навчання з навчальної дисципліни індивідуального семестрового завдання *не заплановано*.

Для заочної форми навчання з навчальної дисципліни рекомендовано проведення індивідуального семестрового завдання у формі *реферату* або *домашньої контрольної роботи (ДКР)*

Виконання Реферату/ДКР сприяє поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни щодо актуальних проблем державного управління в Україні в різний хронологічний період та також розвивають навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою.

Теми рефератів/ДКР додаються в додатку до робочої навчальної програми кредитного модуля для заочної форми навчання.

4. Оцінювання результатів навчання

З навчальної дисципліни семестрова атестація проводиться у виді заліку. Залік проводиться на останньому семінарському занятті.

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система і університетська шкала оцінювання.

Для діагностики успішності навчання студентів рекомендується застосовувати **залікову контрольну роботу** (заліковий білет) у разі якщо студент має стартові бали більше ніж **0,4RD** та виконав необхідні умови допуску до заліку або вирішив покращити свою оцінку.

Заліковий білет складається із двох теоретичних завдань.

На заліку студенту дозволяється користуватись наступними матеріалом (обладнанням): особистим конспектом

Зразок залікового білету та завдання до нього додаються в додатку «Діагностика результатів навчання» (додаток А).

5. Рекомендована література

5.1. Базова

1. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007.
2. Запорозька січ – зародок української держави. Матеріали науково – практичної конференції. 23-24 листопада 2005 р. – К.: Вид. НАУ. 2006.
3. История государственного управления в России: Хрестоматия. Под общ. ред. проф. Р.Т. Пихои. – М., 2003.
4. Історія державного управління в Україні. За ред. В. Філіповського: К., 2007.
5. Історія України. Загальна редакція Ковальського Б.П. – К.: Вища школа, 1998.

6. Історія України. Частина II, за ред. Ковальського Б.П. – К.: НТУУ «КПІ», 2004.
7. Киричук В., Тумциник В. Історія державного управління. – К.: 2001.
8. Киричук В.В. Історія державного управління в Україні. Курс лекцій. – К.: НТУУ «КПІ», 2000.
9. Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика.: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2003.
10. Мухаєв Р.Т. История государственного управления в России. – ЮНИТИ, 2007.
11. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління: Навчальний посібник. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006
12. Орленко В.І. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. – Київ: КНЕТУ, 2001.
13. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. – К.: 1999.

5.2. Допоміжна

1. Білоконь М. В. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження. Автореферат дис.... канд. юр. наук. – К.: 2002.
2. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. 3-тє видання, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав., 2012.
3. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції. Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України, (2). – К.: 2013. – с.14-23.
4. Дігтяр П.А. Історія держави і права України. – К.: 2000.
5. Єрмолаєв В.М., Козаченко А.І. Органи влади і управління української держави(XVII-XVIII ст.). – Харків. Право.2002.
6. Игнатов В.Т. История государственного управления России. – М., 2006.
7. Іванов В. М. Історія держави і права України. – К.: 2013.
8. Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007.
9. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 4-9.
10. Історія України. За ред. Ковальського Б.П. – К.: Вища школа , 1998.
11. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України. Частина III: 1917-2003рр.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004.
12. Кобилецький М. М. Утворення ЗУНР, її державний механізм та діяльність (1918-1923 рр.) (Doctoral dissertation, Львів: Львівський державний університет ім. Івана Франка). – Л.: 1998.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до 21 ст. – Х.: «Одісей», 2008.
14. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
15. [Мельниченко А. А.; Мельниченко, С. В. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід – К.:2010](#)

16. Надолішній П. Державне управління в Україні на перехресті тисячоліть: виклики, загрози і перспективи. Актуальні проблеми державного управління, (2). – К.: 2014. – с. 3-11.
17. [Пермінова С. О. Державне та регіональне управління.](#) – К.:2013
18. [Петровська І. П.; Філобоченко В. В. Державне регулювання в умовах інноваційного розвитку.](#) – К.: 2011
19. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України. Неупереджений погляд... Харків: ВД «Школа», 2007.
20. Пилипишин В. П. (2011). Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 10-14.
21. Пилипишин В. П. Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с.10-14.
22. Політична історія України. За ред. В.І. Танцюри. К.: Академ. видав, 2008.
23. Рекотов П. В. Органи управління на окупованій території України (1941–1944 рр.). Український історичний журнал, (3). – К.: 1997. – с. 90-101.
24. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопенко, О. Іванюк., Ф. Левітас, М. Тараненко. Новий довідник: Історія України. – К.: тов «Казка», 2006.
25. Телешун С. О. (2000). Державний устрій України: проблеми теорії і практики. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. – К.: 2000.
26. Чуткий А.І. Історія України: Навч. посіб... – К.: МАУП, 2006.
27. Яременко О. І. Державне управління в Україні в період гетьманату (квітень-грудень 1918 р.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління – К.: 1999.
28. Яцуба В. Г. Кадрове забезпечення державного управління (організаційно-правовий аспект). Акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: 1999.

5.3. Рекомендовані джерела:

1. 1. Довідник з історії України. За ред. І. Підкови та Р. Шуста. – К.: Генеза, 2006.
 2. Закон України «Про місцеве самоврядування України» // Відомості Верховної Ради(ВВР)//. – 2008.
 3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»// ВВР. – 2008 № 27-28.
 4. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
 5. Історія України: Джерельний літопис. – К.: КВІЦ, 2012. – 832 с.
 6. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
- Хрестоматія історії і права України. За ред. В.Д. Гончаренка. – К.: 2000

5.4 Інформаційні ресурси

1. Болонський процес в Україні: стан та проблеми реалізації : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/09.htm>
2. Верховна рада України rada.gov.ua
3. Електронний архів КПІ <http://ela.kpi.ua>

4. Інститут історії України <http://history.org.ua>
5. Національна бібліотека України <http://nbuv.gov.ua>
6. Національна історична бібліотека України <http://nibu.kiev.ua>

ДІАГНОСТИКА
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
 з навчальної дисципліни
«Історія державного управління в Україні»

Зразок залікового білету

(Форма N Н-5.04)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
 «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти першого (бакалаврського)
(назва ступеня)

Спеціальність 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна Історія державного управління в Україні
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 *Питання з I блоку питань*

2 *Питання з II блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри Історії
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202 _____ р.

Завідувач кафедри _____ Світлана КОСТИЛЄВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання I з блоку питань

1. Проаналізуйте політичну владу та державний устрій Київської Русі, місце і роль у ній великого князя, боярської думи та народних зборів (віче).
2. Охарактеризуйте центральні органи державної влади та управління в українській Гетьманській державі в часи Богдана Хмельницького.
3. Розкрийте особливості державного устрою української Гетьманської держави за умовами «Гадяцького трактату» І. Виговського.
4. Дайте характеристику адміністративно-територіальному устрою Великого Литовсько-Руського князівства, систему його найвищих органів державної влади та місцевого управління.

5. Продемонструйте специфіку органів державної влади Речі Посполитої та реорганізацію місцевих органів управління в Україні після укладення Люблінської унії.
6. Охарактеризуйте геополітичне положення України та вплив його на формування української державності, державних структур влади та управління.
7. Проаналізуйте державний устрій та механізм державного управління Галицько-Волинського князівства.
8. Розкрийте обмеження автономії України та перше скасування гетьманського правління Петром I., Катериною II.

Питання II з блоку питань

1. Проаналізуйте реформи державного управління в 60-х - 70-х рр. XX ст., їх декларативний характер.
2. Охарактеризуйте перебудову державного апарату управління в Україні у зв'язку з запровадження НЕПу та утворенням СРСР.
3. Розкрийте особливості проголошення в Україні Радянської влади та створення органів державного управління в 1917-1920рр.
4. Дайте характеристику перебудові державного апарату управління в повоєнні після ВОВ роки. Реформа системи управління Західної України (1945 – 50-ті рр.).
5. Продемонструйте специфіку надання надзвичайних повноважень вищим, місцевим органам влади у зв'язку з нападом фашистської Німеччини на СРСР в період ВОВ.
6. Проаналізуйте прийняття нової Конституції України та закріплення в ній нового адміністративно-територіального устрою, структур державної влади та управління (90-ті рр. XX ст. – 10-ті рр. XXI ст.).
7. Розкрийте реформування системи державної влади і управління в Україні, СРСР після смерті Й. Сталіна, в умовах вступу світу в епоху науково-технічної революції.
8. Охарактеризуйте особливості державотворчого процесу у грецьких містах Північного Причорномор'я.

(Форма N Н-5.04)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна Історія державного управління в Україні
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 Питання з I блоку питань

2 Питання з II блоку питань

Затверджено на засіданні кафедри Історії
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202 р.

Завідувач кафедри _____ Світлана КОСТИЛЄВА.
(підпис) (прізвище та ініціали)

(Форма N Н-5.04)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна Історія державного управління в Україні
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 Питання з I блоку питань

2 Питання з II блоку питань

Затверджено на засіданні кафедри Історії
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202 р.

Завідувач кафедри _____ Світлана КОСТИЛЄВА.
(підпис) (прізвище та ініціали)